

Sygn. akt I CZ 105/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku R. Z.

przy uczestnictwie E. Z.

o podział majątku wspólnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 stycznia 2014 r.,

zażalenia uczestniczki na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 22 lipca 2013 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną wniesioną przez uczestniczkę E. Z. od postanowienia tego Sądu z dnia 15 lutego 2013 r. Rozstrzygnięcie to spowodowane było tym, że nie zostało spełnione wymaganie umocowania zawodowego pełnomocnika do złożenia tego środka zaskarżenia (art. 398⁴ § 1 k.c.). Pełnomocnictwo procesowe ustanowione w postępowaniu przed sądami meriti nie obejmuje ex lege umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym, tymczasem dla skarżącego ustanowiono pełnomocnika z urzędu w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji (postanowienie z dnia 9 kwietnia 2009 r.).

W zażaleniu uczestniczki naruszono art. 118 § 2 k.p.c. i domagano się uchylecia zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy wskazał na to, że zgodnie z utrwaloną już linią orzecznictwa Sądu Najwyższego, pełnomocnictwo procesowe nie obejmuje z mocy prawa umocowania do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym (uchwałą Sadu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008, z. 11, poz. 122). Stanowisko to ma charakter ogólny i obejmuje także ustanowienie dla jednej ze stron (uczestnika postępowania) pełnomocnika procesowego z urzędu (art. 118 k.p.c. i art. 91 k.p.c.). Z akt sprawy wynika, że dla uczestniczki postępowania ustanowiono takiego pełnomocnika (adwokata) postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 9 kwietnia 2008 r. (k. 16 akt sprawy; k. 22; k. 186 - zmiana pełnomocnika z urzędu). Następnie pełnomocnik z urzędu (adwokat) złożył podpis na wniesionej skardze kasacyjnej, k. 535-538), a potem - na zażaleniu wniesionym na postanowieniu z dnia 22 lipca 2003 r. o odrzuceniu skargi (k. 554-556), powołując się na swój status „pełnomocnika z urzędu”.

Jedynie na marginesie należałoby zaznaczyć, że jeżeli w myśl art. 519¹ § 2 k.p.c. skarga byłaby dopuszczalna, to można by ją wnosić także od postanowienia

w rozumieniu art. 567 § 2 k.p.c. Takie postanowienie wstępne (art. 318 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) stanowi, oczywiście orzeczenie kończące sprawę w zakresie dotyczącym rozstrzygnięcia odnośnie do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym małżonków (art. 567 § 2 k.p.c.; por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 110/98, OSNC 1999, z. 7-8, poz. 129). Za nietrafne należy zatem uznać stanowisko strony skarżącej dotyczące sugerowanej interpretacji art. 118 § 2 k.p.c. (sugestia jakoby incydentalnego charakteru postępowania zakończonego wspomnianym postanowieniem wstępnym).

Z przedstawionych względów orzeczono jak w sentencji (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).